nvao
nederlands - vlaamse accreditatieorganisatie

Besluit

Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen (academisch gerichte bachelor) van de Katholieke Universiteit Leuven

onderwerp
Accreditatierapport en –besluit
(001490)
bijlage
1

1. Inleiding

Bij brief van 31 januari 2013 heeft het instellingsbestuur van de Katholieke Universiteit Leuven te Leuven een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen (academisch gerichte bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 31 januari 2013 en ontvankelijk verklaard op 11 april 2013.

De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:
Voorzitter:
- Prof. dr. Eric Waarts, hoogleraar Marketing en onderwijsdecaan van de Rotterdam School of Management, Erasmus Universiteit Rotterdam, Nederland;

Leden:
- Prof. dr. Herman van den Bosch, hoogleraar Bedrijfswetenschappen in het bijzonder gericht op afstandsonderwijs aan de Open Universiteit Nederland;
- Prof. dr. Jenke ter Horst, hoogleraar Managementwetenschappen, vice-decaan onderwijs van de faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen, Universiteit Tilburg;
- Prof. dr. Henriëtte Maassen van den Brink, hoogleraar Onderwijs, Arbeidsmarkt en Economische Ontwikkeling, Faculteit Economie en Bedrijfskunde, Universiteit van Amsterdam, hoogleraar Evidence Based Education, Universiteit van Maastricht (onderwijsdeskundige);
- Mevr. Lore de Jong, studente Bachelor in de Toegepaste Economische Wetenschappen, Universiteit Hasselt (student-lid).

Secretaris:
- De heer Peter Daerden, stafmedewerker Cel Kwaliteitszorg.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 25 tot en met 28 oktober 2011. Het visitatierapport dateert van december 2012.

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301
info@nvao.net | www.nvao.net

2. Formele overwegingen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLUHR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

De commissie stelt vast de opleidingsdoelstellingen stroken met artikel 58 van het Structuurdecreet. De doelstellingen zijn voldoende gericht op de beheersing van algemene (wetenschappelijke) competenties. De commissie waardeert de aandacht voor het bijbrengen van disciplinaire basiskennis. Gelet op de internationale ontwikkelingen acht de commissie het aangewezen in de doelstellingen een duidelijke finaliteit na te streven.

De commissie acht de doelstellingen conform haar eigen referentiekader. De opleiding vertoont in haar ogen een consistent bedrijfseconomisch profiel. De commissie drukt haar waardering voor die keuze uit. De Kortrijkse locatie onderscheidt zich door haar kleinschalige karakter en de mate waarin onderwijsinnovatie er gestimuleerd en gevaloriseerd wordt. Hoewel de commissie alleen de huidige doelstellingen beoordeelt, is zij positief over de plannen om het lokale bedrijfsleven in de opleiding te verankeren. De doelstellingen zijn goed afgestemd zijn op de wensen en behoeften van het beroepenveld en adequaat afgestemd op de eisen die worden gesteld door (buitenlandse) vakgenoten.

Programma

De commissie beschouwt de aandacht voor kennisontwikkeling als uitstekend. Ook sluit het programma goed aan bij recente ontwikkelingen in het wetenschapsdomein. Studenten komen in aanraking met onderzoek doordat docenten dit expliciet in hun lessen betrekken. De onderzoeksvaardigheden moeten nog wel nadrukkelijker aangeleerd en toegepast worden. Het programma sluit adequaat aan bij de actuele beroepspraktijk.

De commissie is tevreden over het niveau en de inhoud van de opleidingsonderdelen. Er is een ambitieuze oefening gemaakt om alle eindtermen, middels een concordantiematrix, aan afzonderlijke opleidingsonderdelen te koppelen. Globaal is de commissie van oordeel dat het programma in voldoende mate hun respectieve leerdoelen concretiseert. Wel kan in de curriculummapping nog verder geconcretiseerd worden hoe de doelstellingen in het programma effectief gestalte krijgen. De eindtermen voor de verschillende majors/minors/opties zijn per functioneel domein ondergebracht in leerlijnen. De commissie

waardeert deze aanzet om tot leerlijnen te komen, maar vindt dat ook vaardigheden die vakoverschrijdend zijn in leerlijnen ondergebracht moeten worden.

Er is globaal sprake van een coherent, relatief breed aanbod met graduele verdieping. De commissie vindt de sequentiële opbouw van het programma goed doordacht. De leerlijnen dragen hier sterk toe bij. De opleiding wordt gekenmerkt door een toename, over de jaren heen, van domeinspecifieke opleidingsonderdelen en een afname van de basis- en algemeen vormende opleidingsonderdelen. Verdieping wordt bewust uitgesteld tot het derde jaar. De commissie is ook tevreden over de horizontale samenhang.

Via de gesprekken met studenten is het de commissie duidelijk geworden dat er nauwelijks of geen studiebelemmerende factoren zijn. De opleiding vergt een significante studie-inspanning, maar is in haar geheel zeker studeerbaar. De commissie waardeert de inspanningen om de studietijd systematisch te peilen. De begrote en reële studietijd stemmen voldoende overeen.

De commissie vindt dat het programma in voldoende mate aansluit bij de kwalificaties van de instromende studenten. De opleiding staat open voor alle studenten met een diploma secundair onderwijs. Instromende studenten hebben de mogelijkheid om tijdens de zomermaanden een opfriscursus wiskunde voor economen te volgen. Voor de nieuwe starters worden daarnaast begeleidingsactiviteiten georganiseerd (individueel of in groep) door het monitoraat.

De commissie is van oordeel dat de werkvormen in voldoende mate aansluiten bij de doelstellingen. Het hoorcollege is nog steeds de dominante onderwijsvorm. Op de Kortrijkse locatie is het gewicht van zuivere hoorcolleges minder groot en is er een grotere variatie aan werkvormen en een meer individuele feedback. In Kortrijk wordt tot tevredenheid van de commissie, duidelijk gewerkt in een geest die onderwijsinnovatie stimuleert. Overleg tussen docenten over de keuze van werkvormen is, als het al plaatsvindt, hoofdzakelijk informeel. De commissie is zeer tevreden over de kwaliteit van alle leermateriaal.

De commissie meent dat de evaluatie in voldoende mate gericht is op de realisatie van de doelstellingen. Ze waardeert alleszins de ruime variatie aan evaluatievormen, met naast (mondelinge en schriftelijke) examens ook papers, presentaties, oefeningen en portfolio's. De examens die de commissie heeft ingekeken zijn van voldoende academisch niveau en toetsen op adequate wijze kennis en inzicht van de studenten. Het toetsen van vaardigheden moet nog meer nadruk krijgen. Als verbeterpunt stipt de commissie de afwezigheid van een overkoepelend toetsbeleid aan.

Inzet van personeel

De commissie heeft de onderzoeksoutput en publicatielijsten van de kernstaf voor de opleiding ingekeken en vindt de ZAP-onderzoeksdeskundigheid in breedte en diepte uitstekend. De internationale contacten van het personeel zijn eveneens op hoog niveau te noemen. De onderwijsinbreng vanuit het beroepenveld is adequaat.

De commissie vindt de bestaffing adequaat, maar er is niettemin ruimte voor uitbreiding. De opleiding wordt verzorgd door 55,75 ZAP VTE in Leuven en 20 ZAP VTE (waarvan 13 resident en 7 pendelaars) in Kortrijk.

De commissie heeft veel waardering voor de didactische deskundigheid van het personeel, en vindt de vakinhoudelijke deskundigheid zelfs uitstekend. Het intercollegiaal verkeer op onderwijskundig vlak kan nog sterker gestimuleerd worden. Uit de gesprekken met alle geledingen van het personeel is gebleken dat de eisen voor onderzoek hoog liggen, maar niet onverzoenbaar zijn met de onderwijstaken. In het personeelsbeleid wordt rekening gehouden met de onderwijskwaliteit en doceergedrag.

Voorzieningen

De commissie heeft zowel in Leuven als in Kortrijk de onderwijsinfrastructuur bekeken. Zij spreekt haar waardering uit over de kwaliteit van alle materiële voorzieningen. De commissie is tevreden over de kwaliteit van de aula's en de leslokalen. Er is een centrale bibliotheek met een aparte collectie voor economische en bedrijfskundige boeken en tijdschriften.

Globaal lijkt de studiebegeleiding zeer adequaat in de ogen van de commissie. De commissie heeft veel waardering voor de werking van het monitoraat, evenals voor het non-profit repetitorenkantoor Sagio waarin ervaren studenten instromers met studieproblemen begeleiden. Wel blijken er zich capaciteitsproblemen voor te doen in het monitoraat. Formeel is er weinig verschil in de begeleiding tussen de locaties Leuven en Kortrijk. Wel is de Kortrijkse locatie veel kleinschaliger, waardoor hier een gevoel van grotere sociale controle heerst. Dit heeft gunstige effecten heeft op de studieresultaten.

Interne kwaliteitszorg

De visitatiecommissie beschouwt het gevoerde kwaliteitsbeleid als adequaat. Er is een degelijk bevragingssysteem in voege dat de opleidingsonderdelen periodiek (tweejaarlijks) evalueert, en dit aan de hand van toetsbare streefdoelen. Een zorgpunt is de lage respons op deze evaluaties.

De commissie is van oordeel dat de evaluaties in voldoende mate tot verbetermaatregelen leiden. Er is adequaat gereageerd op de bevindingen en oordelen van de vorige visitatiecommissie. De opleiding wil zich in haar verbeterbeleid focussen op een aantal, in haar ogen fundamentele streefdoelen. De commissie zou graag meer duidelijkheid over deze streefdoelen hebben gezien.

Alle geledingen van het personeel zijn (in Leuven) in de in permanente onderwijscommissie of (in Kortrijk) in het onderwijsmanagementteam vertegenwoordigd. Studenten zijn eveneens structureel in beide kwaliteitszorgorganen aanwezig en voelen hun inbreng daarin naar waarde geschat. Daarnaast worden ook de alumni en het beroepenveld structureel betrokken bij de kwaliteitszorg. Er vindt op regelmatige basis overleg plaats met Ekonomika Alumni en met de Fellows van het Hogenheuvelcollege (bedrijfsleiders of kaderleden die actief zijn in het professionele werkveld).

Resultaten

De commissie heeft tijdens haar bezoek kunnen vaststellen dat het niveau van het studiemateriaal en de examenvragen adequaat zijn. De commissie meent dat de opleiding haar doelstellingen goed realiseert. De studenten onderscheiden zich volgens de commissie door hun zelfstandige instelling. De afgestudeerden hebben dankzij deze instelling en het

geboden onderwijs een brede vorming achter de rug en beschikken over adequate analytische vaardigheden. Hierdoor zijn ze multi-inzetbaar en goed voorbereid op de instap in het werkveld.

Het aantal generatiestudenten dat volledig slaagde voor de eerste fase bedroeg in 2009-2010 niet meer dan 15% in Leuven en 46% in Kortrijk. 85% van de geslaagde studenten behaalt het bachelordiploma in drie jaar, 11% na vier jaar en 4% na vijf jaar.

Conclusie
De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

Aanbevelingen
De NVAO treedt de visitatiecommissie bij in haar generieke aanbeveling om de naamgeving van de opleidingen Toegepaste Economische Wetenschappen (TEW) te herzien. Zeker nu de academisering van de opleidingen Handelswetenschappen definitief vorm krijgt, is er behoefte aan een heldere onderscheidende profilering en naamgeving van opleidingen in dit domein. Aansluiting bij de internationale benchmarking is dringend gewenst.

De NVAO volgt de commissie in haar generieke aanbeveling de opleiding af te ronden met een zelfstandige uiting van academisch kunnen: een integratief eindwerk waarin de student het geleerde demonstreert.

4. Oordelen visitatiecommissie

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	OORDEEL	FACET	OORDEEL Leuven	OORDEEL Kortrijk
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	V	V
		1.2 domeinspecifieke eisen	G	G
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	G	G
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V	V
		2.3 samenhang programma	G	G
		2.4 studielast	V	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V	V
		2.6 studieomvang	OK	OK
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	V	G
		2.8 beoordeling en toetsing	V	V
		2.9 masterproef	NVT	NVT
3 Inzet van personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	G	G
		3.2 kwantiteit	V	V
		3.3 kwaliteit	G	G
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	G	G
		4.2 studiebegeleiding	V	G
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	V	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	V	V
		5.3 betrokkenheid	G	G
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	G	G
		6.2 onderwijsrendement	V	V

Eindoordeel: positief

5. Globale oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	OORDEEL
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel: positief

6. Besluit[1]

betreffende de accreditatie van de Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen (academisch gerichte bachelor) van de Katholieke Universiteit Leuven

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen (academisch gerichte bachelor) van de Katholieke Universiteit Leuven goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Leuven en Kortrijk wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2013-2014 tot en met het einde van het academiejaar 2020-2021.

Den Haag, 22 juli 2013

Voor de NVAO,

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

[1] Het ontwerp van accreditatierapport en –besluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij brief van 8 juli 2013 heeft de instelling laten weten geen opmerkingen te hebben.

 Bijlage 1 – Gegevens opleiding

– naam instelling	Katholieke Universiteit Leuven
– adres instelling:	Naamsestraat 22 - bus 5000 BE-3000 LEUVEN België
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen
– niveau en oriëntatie	academisch gerichte bachelor
– studieomvang	180 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	geen
– studietraject voor werkstudenten:	nee
– vestiging opleiding	Leuven, Kortrijk
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	Economische en toegepaste economische wetenschappen
– bijkomende titel	geen